

A kurzus megnevezése: *Kortárs teista metafizika*

A kurzus megnevezése angolul: *Contemporary Theistic Metaphysics*

A kurzus előadója: Kodaj Dániel

Oktatás célja:

Az elmúlt húsz-harminc évben reneszánszát éli az Isten természetével, Istennek a világhoz való viszonyával, a teista szempontból legkielégítőbb elmefilozófiai, metaetikai vagy éppen matematika-filozófiai elméletekkel kapcsolatos metafizikai spekuláció. A szeminárium célja, hogy kiadós ízelítőt adjon ebből a gazdag és friss szakirodalomból, elsősorban az analitikus filozófia területéről.

A kortárs teista metafizika sok szempontból hasonlít a skolasztikára: átfogó és részletekbe menő elméleteket próbál kidolgozni Isten természetéről és a világhoz fűződő viszonyáról. Módszerét és konkrét tartalmát tekintve azonban meglehetősen eltér a skolasztikától. A fő különbség az, hogy (i) a kortárs forgó szerzők az általános metafizika, a logika, episztemológia és tudományfilozófia legújabb eredményeit és eszközeit használják fel (például az eredet [*grounding*] fogalmát, a modális logikát, a bayesi episztemológiát, a kvantummechanika értelmezéseit stb.), (ii) munkáik nem kötődnek szorosan egyetlen felekezet teológiai dogmáihoz vagy nyelvezetéhez sem, és (iii) aktív párbeszédre törekszenek az ateistákkal.

A kurzus elvégzéséhez angol szövegolvasás szükséges.

Számonkérés:

(1) 3 db., egyenként min. 500 szavas évközi beadandó, melyek valamelyik olvasmányt elemzik. Leadási határidő: az adott olvasmányhoz tartozó óra előtti nap.

VAGY

(2) 5 db., egyenként min. 500 szavas beadandó, melyek egy-egy olvasmányt elemeznek. Leadási határidő: a vizsgaidőszak 2. hetének vége.

Filozófia MA és PhD hallgatóknak: ugyanez (= az (1)-es vagy (2)-es opció) + házidolgozat (2000 szó). A házidolgozat határideje: a vizsgaidőszak közepe.

Tervezett témák:

1. Swinburne, R. (2001): Philosophical theism. In D.Z. Phillips – T.Tessin (szerk.), *Philosophy of Religion in the 21st Century*, Palgrave, 2001.
2. Swinburne, R. (2012): What kind of necessary being could God be? *European Journal for Philosophy of Religion* 4:2.
3. O'Connor, T. (2023): The unity of the divine nature: Four theories. In J. Fuqua – R.C. Koons (szerk.), *Classical Theism: New Essays on the Metaphysics of God*, Routledge.
4. Dodds, M.J. (2023): Classical theism and divine action. In J. Fuqua – R.C. Koons (szerk.), *Classical Theism: New Essays on the Metaphysics of God*, Routledge.
5. Baddorf, M. (2017): Divine simplicity, aseity, and sovereignty. *Sophia* 56:3.
6. Loux, M. J. (2015): An exercise in constituent ontology. In G. Galluzzo – M. J. Loux (szerk.), *The Problem of Universals in Contemporary Philosophy*, Cambridge University Press.
7. Sijuwade, J.R. (2021). The metaphysics of theism: a classical and neo-classical

synthesis. *Religions* 12: 967.

8. Lebens, S. (2022): Is God a person? Maimonidean and neo-Maimonidean perspectives. In S. Kittle – G. Gasser (szerk.), *The Divine Nature: Personal and A-Personal Perspectives*, Routledge.
9. Nagasawa, J. (2022): Personal theism vs. a-personal axiarchism. In S. Kittle – G. Gasser (szerk.), *The Divine Nature: Personal and A-Personal Perspectives*, Routledge.
10. Kittle, S. (2022): Against synchronic free will: Or, why a personal, free god must be temporal. In S. Kittle – G. Gasser (szerk.), *The Divine Nature: Personal and A-personal Perspectives*, Routledge.
11. Pickup, M. (előkészületben): Where is God? *Oxford Studies in Philosophy of Religion*.

Ajánlott irodalom:

A fent hivatkozott gyűjtemények +

Moreland, J.P. -- W.L. Craig (2003): *Philosophical Foundations for a Christian Worldview*. IVP Academic.

Stump, J.B. – A.G. Padgett (szerk.) (2012): *The Blackwell Companion to Science and Christianity*. Wiley-Blackwell.